

Mikä on Sijoittajien korvausrahashasto?

Sijoittajien korvausrahashasto on perustettu turvaamaan sijoittajan saatavat, jos korvausrahashastoon kuuluva sijoituspalvelun tarjoaja ei pysty maksamaan sijoittajan saamia sopimuksen mukaisesti.

Ensisijaisesti sijoittajien saatavista vastaa se sijoituspalvelun tarjoaja tai luottolaitos, jonka asiakas sijoittaja on.

Suoja kattaa muun muassa toimeksiantojen välittämisen ja toteuttamisen, omaisuudenhoidon sekä liikkeesenlaskun järjestämisen.

Sijoitussidonnaiset vakuutukset tai sijoitusrahastotointa eivät kuulu suojan piiriin.

Talletukset korvataan joko Tallettussuojarahastosta tai Sijoittajien korvausrahashastosta.

Ketkä ovat Sijoittajien korvausrahashaston jäseniä?

Korvausrahashaston jäseniä ovat kaikki suomalaiset sijoituspalveluja tarjoavat yritykset, kuten sijoituspalveluyritykset, luottolaitokset sekä omaisuudenhoito- ja palveluja tarjoavat rahastoyhtiöt.

Jäsenten maksamilla jäsenmaksuilla sekä vuosittaisella kannatus- ja hallinnointimaksuilla kartoitetaan pääomaa mahdollista korvaustilannetta varten sekä katetaan rahaston hallinnosta aiheutuneet kulut.

Kenelle ja mitä korvausrahashastosta maksetaan?

Korvausrahashaston suojan piirissä ovat ei-ammattimaiset asiakkaat. Yksityishenkilö ei ole ammattimainen asiakas, jolle palveluntarjoaja ole luokitellut häntä ammattimaiseksi asiakkaaksi. Asiakkaan sijoitustoimintaan kuuluvat varat on lain mukaan pidettävä erillään rahaston jäsenen omista varoista ja muiden asiakkaiden varoista. Näin ollen asiakkaan varat tulee voida palauttaa viivytyksettä asiakkaan niin vaatiessa.

Poikkeuksellisisissa tilanteissa asiakkaan varat ovat voineet sekoittua palveluntarjoajan varoihin tai ne jostain muusta syystä eivät ole palautettavissa asiakkaalle.

Rahasto korvaa sijoittajan varat silloin, kun rahaston jäsen ei ole palauttanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan varoja sopimuksen mukaisesti. Edellytyksenä on jäsenen maksukyvyttömyys.

Rahasto ei korvaa esimerkiksi arvopaperien kurssimuutoksista johtuvia tappioita. Asiakas vastaa aina omien sijoituspäätösten seurauksista.

Mikä on korvauksen määrä?

Yhdelle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan yhdeltä palveluntarjoajalta olevan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Korvaus lasketaan arvopaperien sen päivän markkina-arvon mukaan, jona Finanssivalvonta teki korvausvelvollisuudesta päätöksen tai jona kyseinen palveluntarjoaja asetettiin selvitystilaan, yrityssaneerauslain tai konkurssiin – aikaisempi päivä on ratkaiseva.

Rajoituksen seurauksena sellainen sijoittaja, jonka saatava olisi noin 22 222 euroa, olisi oikeutettu enimmäiskorvaukseen eli 20 000 euroon, sillä 90 prosenttia 22 222 eurosta on 20 000 euroa. Sijoittaja, jonka saamisosoikeus olisi 20 000 euroa, saisi korvauksena 18 000 euroa. Sijoittaja, jonka saamisosoikeus palveluntarjoajalta olisi enemmän kuin 22 222 euroa, saisi myös 20 000 euron suuruisen korvauksen.

Osakesäästäjä A käy kauppa pörssiosakkeilla noin kerran vuodessa. Hänen salkkunsa arvo on 50 000 euroa. Hän ei ole ammattimainen asiakas.

Jos hänen käyttämänsä palveluntarjoaja asetetaan konkurssiin, sen asiakasvaratilillä olevat A:n varat ovat kuitenkin turvassa, sillä ne eivät kuulu palveluntarjoajan konkurssipesään. Jos palveluntarjoaja olisi lainvastaisesti sekoittanut asiakasvarat omiin varoihinsa, korvaisi Sijoittajien korvausrahashasto 20 000 euroa A:n 50 000 euron saatavasta. Loppuosan 30 000 A valvoisi palveluntarjoajan konkurssissa.

Miten korvausta haetaan?

Sijoittaja voi hakea korvausta ilmoittamalla saatavasta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta päättää 21 päivän kuluessa tiedon saamisesta, onko korvausrahashaston suoritettava sijoittajan saamisesta. Korvauksen edellytyksenä on, että saamisen suorittamatta jättäminen on johtunut palveluntarjoajan pysyvistä maksukyvyttömyydestä.

Korvausta ei voi hakea, jos palveluntarjoaja on jättänyt yksittäisen asiakkaan varat palauttamatta ilman, että siihen liittyy maksukyvyttömyys. Korvausta ei myöskään voi hakea sellaisissa väliaikaisissa tilanteissa, jossa varojen palauttaminen on viivästynyt lakon, teknisten ongelmien tai muiden ylivoimaiseksi esteeksi luonnehdittavien syiden vuoksi.

Palveluntarjoajan on toimitettava Finanssivalvonnalle ja Sijoittajien korvausrahashastolle tiedot kaikista sijoittajista ja heidän saamisistaan korvauspäätöksen tekemiseksi.

Finanssivalvonta antaa päätöksestään tiedon korvausrahashastolle ja palveluntarjoajalle. Jos palveluntarjoajalla on sivuliike ulkomailla, päätöksestä kerrotaan myös sijaintivaltion valvontaviranomaisille sekä korvausrahashastoa vastaavalle suojajärjestelmälle.

Korvausrahashasto ilmoittaa kirjallisesti Finanssivalvonnan päätöksestä kaikille palveluntarjoajan asiakkaille. Sen lisäksi korvausrahashasto ilmoittaa Virallisessa lehdessä ja alueen suurimmissa päivälehdissä julkaistavissa ilmoituksissa mihin toimenpiteisiin sijoittajien on ryhdyttävä saataviensa turvaamiseksi.

Milloin korvaus maksetaan?

Korvausrahashasto on maksettava sijoittajan saamisesta ilman aiheutonta viivytystä viimeistään kolmen kuukauden kuluessa Finanssivalvonnan päätöksestä. Jos rahaston jäsen on ennen Rahoitustarkastuksen päätöstä asetettu selvitystilaan, yrityssaneerauslain tai konkurssiin, lasketaan määräaika asettamispäätöksestä.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää rahastolle enintään kolme kuukautta lisäaikaa sijoittajien saatavien maksamiseen. Saamastaan lisäajasta huolimatta korvausrahashaston on maksettava korvaus viipymättä, jos viivästys on korvauksen saajan kannalta kohtuutonta, esimerkiksi silloin, kun saajan toimeentulo riippuu korvauksesta.

Korvataan

- Ei-ammattimaisille asiakkaille
- Selvät ja riidattomat saatavat
- Sijoittajan varat ovat palauttamatta
- Palveluntarjoaja on pysyvästi maksukyvytön

Ei korvata

- Ammattimaisille asiakkaille
- Sijoitussidonnaisia vakuutuksia
- Sijoitustoiminnan arvonmuutoksia tai tappioita

Mistä Sijoittajien korvausrahashaston varat muodostuvat?

Lainsäädännössä on pyritty varmistamaan, että korvausrahashastolla on riittävä pääoma korvausten maksamiseen. Lain edellyttämä korvausrahashaston vähimmäispääoma on 12 miljoonaa euroa. Jos korvausrahashaston varat eivät riitä sijoittajille suoritettavien korvausten maksamiseen, se voi ottaa luottoa toimintaansa varten.

Sijoittajien korvausrahashaston hallinto

Korvausrahashastoa ja sen asioita hoitaa rahaston jäsenien valitsema valtuuskunta sekä valtuuskunnan valitsema hallitus. Hallitus voi ottaa rahastolle asiamiehen.

Valtuuskunnan tehtävänä on valvoa, että rahastoa hoidetaan lain ja rahaston sääntöjen sekä viranomaisten määräysten ja päätösten mukaisesti. Hallituksessa ovat edustettuina erilaiset sijoituspalveluyritykset ja luottolaitokset. Hallitus edustaa korvausrahashastoa ja hoitaa sen asioita. Hallituksen nimittämä asiamies huolehtii rahaston juoksevien asioiden hoitamisesta.

Korvausrahashastolla on KHT-tilintarkastaja. Finanssivalvonta valvoo rahaston toimintaa.

Lisätietoja saat

- Sijoittajien korvausrahashastosta
- Finanssivalvonnasta
- Omalta sijoituspalveluntarjoajaltasi